

РЕШЕНИЕ

№ 1**

гр. Пазарджик, 13.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Венцислав Г. П.

при участието на секретаря Петрана Ив. Динева
като разгледа докладваното от Венцислав Г. П. Търговско дело №
20225200900149 по описа за 2022 година

Предявени са искове от В. (В.), Булстат ****, с административен адрес: гр. С., бул. „А. С.“ № *, представляван от председателя Г. Ч., чрез юрисконсулт П. Д., против „М. Б.“ ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. П., ул. „Х. С.“ № *, за осъждане да върне сумата от **59 569.93 лева**, платена цена на отпаднало основание - развален договор за възлагане на обществена поръчка № *** г., на основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД, ведно със законната лихва от датата на исковата молба - 23.08.2022 г. до окончателното плащане, както и да заплати мораторната лихва в размер на **496.42 лева** за периода от 25.07.2022 г. до датата на исковата молба, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Претендират се направените съдебно - деловодни разноски, вкл. платената в обезпечителното производство по гр. д. № *** г. на СГС държавна такса в размер на 40 лева, съобразно т. 5 от ТР № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС, като разноски, направена в друго производство, дължими с оглед изхода по настоящия спор.

Исковете се основават на следните **фактически твърдения**:

В исковата молба се твърди, че след проведена процедура по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) е сключен договор за възлагане на обществена поръчка № *** г., между ищеца, като възложител, и ответника, като изпълнител, с предмет текущ ремонт на обекти, предоставени за стопанисване и управление на ищеца, обхващащ вътрешни ремонти на апартамент ***, находящ се в гр. С., ж. к. **, р-н ***, бл. **, **, апартамент

, находящ се в гр. С., бул. „*“ № **, ** и апартамент **, находящ се в гр. С., кв. **, ул. „***“ ***, съгласно техническа спецификация на възложителя - Приложение № 1 и техническо предложение на изпълнителя - Приложение № 2 по цени, описани в ценово предложение на изпълнителя в Приложение № 3. Съгласно уговорения срок по договора, ищецът е превел на ответника авансово 100 % от договорената цена (без непредвидените разходи) в размер на 85 174.32 лева. Срокът за изпълнение на възложените дейности е 30 календарни дни от подписването на договора, като по взаимно съгласие на страните, началната дата за започване изпълнението е предоговорена за 22.02.2022 г. и съответно изтича на 23.03.2022 г. Уговорено е приемането на изпълнените дейности да се удостоверява с подписване на приемо-предавателни протоколи, след одобряване от възложителя на подробна количествено-стойностна сметка (КСС) за действително извършените работи и вложени материали. Поддържа се, че и към 24.06.2022 г. ответникът не е изпълнил задължението си да извърши и предаде възложената работа, поради което ищецът с писмено условно изявление по смисъла на чл. 23, ал. 1 от договора и чл. 87, ал. 1 от ЗЗД, обективизирано в покана изх. № 579/24.06.2022 г. е дал на ответника 7-дневен срок да предаде работата, като при неизпълнение е заявил, че ще счита договора за развален. Поканата е получена на 27.06.2022 г. от ответника. След изтичане на предоставения допълнителен срок, комисия, назначена от ищеца, извършила оглед на обектите, предмет на договора, за установяване на качеството и количеството на действително изпълнените СМР, вследствие на което възложителят признава приемане на възложени СМР в размер на 25 604.39 лева с ДДС, обективизирани в констативен протокол. С нотариална покана, получена от ответника на 21.07.2022 г., констативният протокол му е предявен за запознаване, като същият се уведомява, че по отношение на неизпълнените, респ. изпълнените, но неприети поради тяхната негодност дейности, договорът следва да се счита за развален, като на основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД му се предоставя 2-дневен срок от получаването на поканата за връщане на авансово платената цена за тези дейности в размер на 59 569.93 лева. Ищецът приема, че ответникът е в забава за връщане на така дължимата сума, на основание чл. 84, ал. 2 от ЗЗД, считано от 25.07.2022 г. Твърди, че искът е бил обезпечен по молба по чл. 389 от ГПК (всъщност по чл. 390 от ГПК като бъдещ иск) по гр. д. № *** г. на СГС чрез налагане на заповед за запор на банкови сметки на ответника, след образувано изпълнително дело № *** г. при ЧСИ, рег. № *** на КЧСИ. Моли се за уважаване на исквете с присъждане на разносните, вкл. 40 лева - държавна такса за обезпечителното производство.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът „М. Б.“ ООД е подал

отговор на исковата молба, чрез адв. М. от **. Оспорва иска по основание, като твърди, че е извършило възложената му работа. Не се оспорва сключването на договора от 20.12.2021 г. с посочения от ищеца в исковата молба предмет, както и получаването 100 % авансово на уговорената цена в размер на 85 174.32 лева. Излага, че в хода на изпълнение на договора, още след първите демонтажни работи било установено разминаване между състоянието на обектите и приетата техническа спецификация на възложителя и КСС, като е констатирана необходимост от допълнителни СМР, без които не може да бъде извършен правилно и качествено ремонтът. За тези обстоятелства ответникът незабавно е уведомил ищеца с уведомление от 31.01.2022 г. Извършен е оглед от назначена от ищеца комисия на 07.02.2022 г. за установяване вида и количеството на необходимите, но непредвидени по договор СМР. На 14.02.2022 г. е изпратено уведомление до ищеца за одобрение на предложена КСС включваща и допълнителните и непредвидени СМР, които са функционално и технологично обвързани с основните СМР, но необезпечени финансово от параметрите на договора. На 17.02.2022 г. ответникът получава имейл от представителя на ищеца съгласно чл. 40 от договора А. В. - началник отдел „УСИ“, с който сочи кои от предложените непредвидени допълнителни СМР са одобрени от възложителя. С протокол от 22.02.2022 г. страните се споразумяват срокът за изпълнение на договора да започне именно от тази дата. На 22.03.2022 г. ответникът е поканил ищеца да осигури представител за приемане на работата, включително и допълнително одобрените непредвидени СМР. Видно от писмо изх. № 447/18.05.2022 г. ищецът излага, че не е одобрявал допълнително възникнали непредвидени СМР, за които изпълнителят е уведомил възложителя на 29.03.2022 г. На 19.05.2022 г. ответникът е изпратил ново уведомление до ищеца, с което представя КСС за реално извършените дейности, КСС за допълнително извършените дейности, анализ на единичните цени за допълнителните. Твърди се, че всички допълнително извършени СМР са наложени от недостатъци на обектите, предписани са от лица, осъществяващи контрол за възложителя и са одобрени от последния след извършен оглед. Поддържа се, че страните са имали готовност да сключат анекс за уреждане на нововъзникналите отношения, но такъв не е подписан. Достъпът до обектите е бил ограничен. Признава се получаването на поканата, с която се дава 7-дневен срок за предаване на възложената работа и връщане на полученото 100 % авансово плащане. Невъзможността между страните да се постигне съгласие относно обема на извършените СМР е довело и до едностранното съставяне от възложителя на констативния протокол от 05.07.2022 г., който ответникът оспорва, че отразява реално извършените СМР. Навежда доводи, че е изправна страна и че пълно неизпълнение, даващо право на разваляне на договора ще има само ако

изобщо нищо не е изпълнено или изпълнената работа не е годна да се ползва по предназначение - арг. от чл. 265, ал. 2 от ЗЗД. Липсата на предпоставките за разваляне на договора означава, че волеизявлението на ищеца не е породило желаните правни последици и договорът не е едностранно развален. Твърди, че стойността на допълнителните непредвидени с договора СМР е в размер на 23 475.86 лева без ДДС. Приема се, че тъй като договорът не бил изменен по реда на чл. 116 от ЗОП, то се прави извод, че отношенията следва да се уредят на основание гесция - арг. от чл. 120 от ЗОП вр. чл. 61, ал. 1 от ЗЗД, като се прави възражение за прихващане с авансово получената цена по договора. Работата е била водена без нарочно натоварване, в интерес на възложителя, без негово противопоставяне, направено е уместно и с дължимата грижа. При условие на евентуалност, възражението за прихващане се основава на неоснователното обогатяване на възложителя за сметка на изпълнителя за същата сума от 23 475.86 лв без ДДС, представляващи извършени непредвидени СМР над договорените по договор за обществена поръчка.

В допълнителната искова молба, постъпила в срока по чл. 372 от ГПК, се поддържа изложеното в исковата, както и се оспорват възраженията на ответника. Оспорва се твърдението на ответника, че в хода на изпълнение на договора е възникнала необходимост от извършване на допълнителни (невъзложени с договора) СМР, вкл. такива с обслужващо предназначение. Излага се, че след като същите са безспорно извън предмета на договора, те са ирелевантни за настоящия процес.

В срока по чл. 373 от ГПК ответникът е депозирал допълнителен отговор на ДИМ. Поддържа изложеното в отговора на исковата молба, като изразява недоумение защо за обектите, касаещи процесния договор с цена от 85 174.32 лева е сключен последващ договор за възлагане на обществена поръчка с цена на изпълнение от 254 435.82 лева.

По допустимостта на производството:

Легитимацията на страните съответства на твърденията на ищеца.

Сезиран е родовокомпетентният съд – чл. 104, т. 4 и 6 от ГПК.

Правопогасяващото възражение за прихващане е своевременно заявено с отговора на исковата молба - чл. 367 от ГПК. По направения довод от ищеца за недопустимост на възражението съдът е взел отношение в първото открито съдебно заседание, приемайки същият за неоснователен, доколкото процесуалната легитимация се определя от твърденията на страната за разлика от материалната, която се определя от доказването на твърдяното. С отговора на исковата молба ответникът изрично сочи, че материалният ефект от извършената работа е постъпил в правната сфера на ищеца по делото, тъй

като В. стопанисва обектите, поради което счита, че ответникът е материално легитимиран кредитор на В. относно вземане за водене на чужда работа без мандат, на основание чл. 61 от ЗЗД, респ. относно вземането за сумата, с която В. се е обогатил без основание за сметка на ответника, на основание чл. 59, ал. 1 от ЗЗД. Следователно, в случая не сме изправени пред хипотезата, сходна с тази, когато е налице противоречие между обстоятелствената част на исковата молба, съдържаща твърдения, които сочат на правен интерес да се търси защита срещу едно лице (държавата) и петитум, насочен срещу друго лице (В.), в какъвто смисъл е приет за недопустим иска, разгледан с решение по т. д. № 630/2019 г. на ВКС, II т. о. Въпросът касае пасивната материалноправна легитимация по възражението, по която съдът се произнася след преценка на доказателствата и обуславя неговата основателност. Възражението за прихващане е допустимо.

Непосочването на банкова сметка по чл. 127, ал. 4 от ГПК не е нередовност на исковата молба, видно от чл. 129, ал. 2 от ГПК, който препраща само към чл. 127, ал. 1 от ГПК, а не и към ал. 4.

От фактическа страна съдът приема следното:

На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 от ГПК, съдът е приел, че между ищеца, като възложител, и ответника, като изпълнител, след проведена процедура по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП), е сключен договор за възлагане на обществена поръчка № *** г., с предмет текущ ремонт на обекти, предоставени за стопанисване и управление на ищеца, обхващащ вътрешни ремонти на апартамент ***, намирайки се в гр. С., ж. к. **, р-н ***, бл. **, **, апартамент **, намирайки се в гр. С., бул. „****“ № **, ** и апартамент **, намирайки се в гр. С., кв. **, ул. „***“ ***, съгласно техническата спецификация на възложителя - Приложение № 1 и техническото предложение на изпълнителя - Приложение № 2 по цени, описани в ценово предложение на изпълнителя в Приложение № 3, като ответникът е получил от ищеца авансово 100 % от договорената цена (без непредвидените разходи) в размер на 85 174.32 лева. Срокът за изпълнение на възложените дейности е до 23.03.2022 г.

С договор за възлагане на обществена поръчка № *** г. ищецът В., като възложител, възлага на ответника „М. Б.“ ООД, като изпълнител, да извърши срещу възнаграждение текущ вътрешен ремонт на обекти, предоставени за стопанисване и управление на ищеца, а именно на:

= апартамент ***, намирайки се в гр. С., ж. к. **, р-н ***, бл. **, **;

= апартамент **, намирайки се в гр. С., бул. „****“ № **, ** и

= апартамент **, намирайки се в гр. С., кв. **, ул. „***“ **.

По делото не е спорно, установява се и от представените писмени

доказателства – протоколи извлечения от заседания на ВСС от 19.11.2020 г. и 16.09.2021 г., договори за управление на недвижими имоти – частна държавна собственост, актове за частна държавна собственост и заповеди на областния управител на област С., че процесните апартаменти са предоставени от държавата за безвъзмездно управление на Висшия съдебен съвет (ВСС), който от своя страна ги предоставя на В. за жилищните нужди на магистрати и служители.

Ремонтните дейности е уговорено да се извършат съгласно условията на договора, техническата спецификация на възложителя (описана в Приложение № 1) и техническото предложение на изпълнителя (Приложение № 2) по цени, описани в ценовото предложение на изпълнителя (Приложение № 3).

Предвидено е поръчката да се изпълни с материали и оборудване на изпълнителя, като срокът за изпълнение е 30 календарни дни – чл. 2, ал. 1 от договора и както е прието за безспорно между страните, същият изтича на 23.03.2022 г.

В случай на възникнали обективни обстоятелства, възпрепятстващи изпълнението на възложените с договора СМР, страните следва да подпишат двустранен приемо-предавателен протокол, в който да опишат съответните обстоятелства, датата, на която са възникнали и срокът, за който се преустановява работата – чл. 2, ал. 5.

Страните са предвидили, че предаването на работата от изпълнителя и приемането и от възложителя ще се удостоверява чрез съставянето на двустранни протоколи, след представяне от страна на изпълнителя на подробна КСС за отчитане на действително извършените СМР и вложени материали, а възложителят одобри същата – чл. 3, ал. 1. В договора са посочени лицата, които представляват страните в процеса на изпълнение на договора, а именно: А. В. – началник отдел „УСИ“ за възложителя и управителя на ответното дружество Г. Й. за изпълнителя. В чл. 3, ал. 2 от договора е прието, че при некачествено изпълнени СМР съобразно предвиденото в техническата спецификация, възложителят не приема работата и не подписва предавателния протокол, като има две възможности, предоставени на неговата преценка: да поиска отстраняване на недостатъците, описани в целево съставен за това протокол с посочване на срока за отстраняването им и/или да поиска спиране на изпълнението и да не плати възнаграждение за некачествената работа/материали.

Според чл. 4 от договора, общата цена за цялостно изпълнение на договора съгласно ценовото предложение на изпълнителя е в размер на общо **93 691.75 лева с ДДС** и включва: цена за изпълнение на СМР за апартамент

*** – 26 500.08 лева с ДДС; за апартамент ** – 20 482.28 лева с ДДС и за апартамент * – 38 191.96 лева с ДДС (общо за трите 85 174.32 лева), както и 10 % стойност на възникнали непредвидени СМР в размер на 8 517.43 лева с ДДС. Както се изложи вече, възложителят е заплатил на изпълнителя авансово 100 % от договорената цена (без непредвидените разходи), т. е. посочената сума от 85 174.32 лева.

Отделните единични цени, посочени в КСС на изпълнителя, част от ценовото му предложение е уговорено да не подлежат на промяна, като окончателната стойност на договора се определя, въз основа на съставените и подписани приемо-предавателни протоколи и подробни КСС съгласно чл. 3, ал. 1 от същия.

Според чл. 4, ал. 6, изпълнителят няма право на заплащане на подобрения, дължащи се на извършена по негова инициатива работа или на работа, невъзложена от възложителя по определения в договора ред.

Съгласно чл. 23, ал. 1 от договора, същият може да бъде и развален по реда на чл. 87 и сл. от ЗЗД при виновно неизпълнение на съществено задължение на другата страна чрез отправяне на писмено предупреждение от изправната до неизправната страна с определяне на подходящ срок за изпълнение. Разваляне не се допуска, когато неизпълнената част от задължението е незначителна с оглед интереса на изправната страна. В чл. 23, ал. 2, страните са дефинирали (неизчерпателно) понятието съществено неизпълнение, едно от които като съществено отклонение от техническата спецификация и техническото предложение.

При предсрочно прекратяване на договора, възложителят заплаща на изпълнителя реално извършените и приети дейности, реципрочно - изпълнителят следва да възстанови неусвоената част от авансово предоставените му средства.

Съгласно чл. 40, кореспонденцията между страните се осъществява в писмена форма, която достига до другата страна – лично, чрез куриер, по факс или ел. поща.

В Техническата спецификация на обществената поръчка, неразделна част от договора, са описани необходимите СМР по дейности за всеки отделен апартамент. В раздел III „Изисквания към изпълнението“ изрично е предвидено, че ако по време на изпълнението възникнат въпроси, неизяснени в техническата спецификация, изпълнителят задължително уведомява възложителя писмено и писмено получава указания от негова страна. При нужда от извършване на непредвидени СМР (увеличени количества и/или нови видове работи) се съставя двустранен протокол, като възлагането на допълнителните работи се извършва писмено от възложителя след

одобряване от негова страна на съответната нова КСС. В цитираната техническа спецификация страните са се споразумели преди началото на СМР – предмет на поръчката да извършат оглед и да опишат състоянието на всички настилки, парапети, дограми – врати и прозорци и неподвижно обзавеждане, което не подлежи на подмяна. За този оглед се съставя констативен протокол. Към ценовото предложение на изпълнителя е приложена и подробна КСС за изпълнение на СМР.

По делото са приети писмени доказателства за проведена кореспонденция между страните, иницирана с уведомление на изпълнителя от 31.01.2022 г. до възложителя за констатирана необходимост от извършване на допълнителни СМР, непредвидени в първоначалната КСС, без които счита, че не би било възможно качествено изпълнение на поръчката. След съставяне на комисия с представители на двете страни е проведен оглед на 07.02.2022 г., на който е установено, че такива допълнителни СМР не са необходими.

Изпълнителят е предложил алтернативна КСС, която, видно от имейл от 17.02.2022 г., е частично неodobrena от представителя на възложителя А. В..

С покана от 28.03.2022 г. изпълнителят кани възложителя на 07.04.2022 г. от 11.00 часа за предаване на изпълнената работа. В отговор на тази покана, възложителят уточнява на изпълнителя, че следва да представи подробна КСС за действително извършените работи, която първо следва да бъде одобрена от възложителя съгласно условието на чл. 3, ал. 1 от договора и едва след това да се пристъпи към удостоверяване на изпълнената работа чрез съставяне на приемо-предавателен протокол. Доколкото подробна КСС липсва, възложителят е поканил изпълнителя да представи такава за одобрение до 19.05.2022 г., след което на 20.05.2022 г. от 11.00 часа да се извърши предаване на работата. Впоследствие, видно от кореспонденцията между страните, не се е стигнало до уеднаквяване на позициите и постигане на съгласие досежно извършените работи, за които изпълнителят е представил две КСС – една за изпълнени дейности по договора и една за допълнително извършените СМР.

Видно от покана изх. № 579/24.06.2022 г. на В., получена от изпълнителя, чрез управителя Й. на 27.06.2022 г., възложителят му предоставя 7-дневен срок да предаде работата, като е заявил, че при неизпълнение ще счита договора за развален, респективно иска незабавно връщане на авансово платената цена от 85 174.32 лева на отпаднало основание съгласно чл. 55, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД.

По делото е приет съставен от Комисия на възложителя с членове: П. П., А. В. и инж. Б. Т. констативен протокол от 05.07.2022 г., удостоверяващ

състоянието на процесните обекти към посочената дата.

С нотариална покана до изпълнителя възложителят, възприемайки констатациите на цитирания констативен протокол от 05.07.2022 г. сочи, че приема за надлежно изпълнени СМР по договора дейности за сумата от **25 604.39 лева** с ДДС, докато за останалите - изпълнени некачествено и поради това неприети или изобщо неизпълнени, счита договора за развален. На това основание, предоставя 2-дневен срок от получаване на поканата (получена на **21.07.2022** г. от управителя Й.) за връщане на сумата **59 569.93 лева**, представляваща авансово платена стойност на неизвършените, респ. неприетите СМР, по отношение на които е приел договора за развален.

По делото е приета молба от ищеца по делото с правно основание чл. 390 от ГПК за допускане на обезпечение на предявения в настоящото производство иск за главницата, ведно с платежно нареждане за внесена държавна такса от 40 лева, по която с определение от 26.07.2022 г., поправено с определение от 28.07.2022 г. по гр. д. № *** г. на СГС е допуснато обезпечение на бъдещия иск чрез налагане на обезпечителна мярка заповед на банкови сметки на ответника.

От събраните по делото гласни доказателства се установи следното:

Свидетелят К. И. Г. излага, че към 2021 г. е работила в ответното дружество като ***. Занимавала се е с документацията на фирмата. Запозната е с процесния договор и във връзка с него е контактувала с адв. П. Г., като представител на възложителя В.. Признава, че оглед на място на обектите не е бил предварително извършван, тъй като обществената поръчка не го налагала. Офертата била направена на база изготвената от възложителя КСС. В един момент, след демонтажите и преди започване на основната работа, се установили разлики по КСС, което наложило сформиране на комисия от представители на двете страни за решаване на възникналите проблеми. За всяко изпълнено СМР, извън предвиденото по КСС, се уведомявал възложителят по имейл и чрез куриер с лично предаване на документите. За част от действията се твърди, че са получили одобрение от възложителя по имейл. Преговорите се водели с г-н В. и г-н С., а след това документите се изпращали на адв. Г.. В червен цвят се отбелязвало неодобреното, а в жълт – одобреното. Излага се, че заради тези непредвидени работи не са могли да се поберат в срока за изпълнение на основния договор. Обяснява, че тези разлики по първоначално изготвената КСС са установени след демонтажа, тъй като едва тогава може да се забележи какво има под ламперията, под плочките, под тапетите. В крайна сметка страните не постигнали съгласие за заплащане на извършените допълнителни работи. Дава пример, че *„Няма как да замажеш с латекс, ако преди това не си шпакловал“*. Поканата за предаване на обектите била получена непосредствено преди датата и часа на

среща. Не може да си спомни с точност кога са изпращани имейли до възложителя за допълнително възникналите СМР. Не си спомня и датата на отнемане на достъпа до обектите, но след него възможността за отремонтиране е отпаднала окончателно.

Свидетелят Ц. Г. А., служител във В. – специалист „****“, заявява, че знае за процесния договор за ремонт на трите ведомствени жилища, предоставени за стопанисване на В.. Няма отношение към обектите, освен като участник в назначената от председателя на В. комисия, съставена от още двама членове – арх. Б., която е изготвила процесната КСС и А. В.. Целта на комисията била да установи какво е свършено по договора и качеството на изпълненото. На огледа на място се срещнали с представители на изпълнителя. Свидетелят излага, че не е можел да вземе конкретно отношение по възникналите спорове за извършеното, тъй като не бил запознат с КСС, бил по-скоро наблюдател, който да констатира евентуално постигнатото споразумение между страните, но му е направило впечатление, че арх. Б. постоянно твърдяла, че изпълнителят трябва да се придържа стриктно към КСС и да не изготвя нещо различно от първоначално предвиденото. Било установено точно обратното – имало изпълнени значителни допълнителни работи, които според архитекта не били нужни и не били предвидени по КСС – напр. трябвало да се шпаклова само частично компрометираната мазилка, а изпълнителят шпакловал изцяло. Арх. Б. постоянно повтаряла: „Това защо е направено, работете по КСС!“.

Свидетелят И. Г. Й. – на ***г., работил при ответното дружество, като *****. Заявява, че образованието му е средно, без връзка със строителни дейности. Запознат е с процесния договор. Задълженията му включвали извършване на контрол на работата, да следи за качеството и да организира доставката на материалите до самите обекти. Веднага след сключването на договора влязъл в обектите и видял, че са занемарени. Имало много неща, които ги нямало по КСС, но трябвало да се извършат. Представителят на възложителя бил А. В., който минавал по веднъж в седмицата да наблюдава работата. Той бил уведомяван преди започване на извършване на допълнителните дейности и без негово съгласие нищо не се правело. Уведомявали са го за всичко. Излага, че дали било нужно да се шпаклова или не, било видимо. Там, където имало тапети, при самото им сваляне, 90 % от мазилката паднала. Преди свалянето нямало как да се разбере състоянието на стената и дали има нужда от мазилка или не. За по-сложни въпроси свидетелят се допитвал до техническо лице К., не му знае цялото име. Към края на работния процес, технически ръководител поел контрола над работата от свидетеля. Вратите, които следвало да се монтират, били по обектите, но немонтирани. От тях повечето били по поръчка, респ. поръчката врата била

по-скъпа от обикновената, докато по КСС нямало размер – пишело само напр. 10 бр. врати до 500 лева. Вече не ръководел обекта, когато е бил отнет достъпа до обектите.

Свидетелят Б И Т излага, че е участвал в процесната комисия, като външен експерт – **** за да даде становище какво е изпълнено и с какво качество. Работи и като вещо лице към СГС. Поддържа констатациите в протокола, изготвен от комисията. В апартаментите голяма част от дейностите изобщо не били приети, защото имало много некачествена работа, която правела същата абсолютно негодна – напр. голямото надуване на ламината го правел чуплив; настилката с гранитогрес била също много лошо изпълнена; фаянсът също не бил нивелиран и т. н. Твърди, че са отстранени тези недостатъци, но всичко трябва да се започне отначало, след като се демонтира изцяло.

Съдът няма да обсъжда изобщо изслушаното първо заключение по допуснатата съдебнотехническа експертиза на в. л. К., доколкото същото, освен че е оспорено от страните, е дало повод на настоящия състав да допусне повторна експертиза, предвид възникналото съмнение относно неговата правилност, обосновааност, а и не на последно място – непълнота, тъй като отговорите по същото са наполовина на поставените въпроси.

От изслушаното в последното съдебно заседание заключение по (повторно) допуснатата съдебнотехническа експертиза на вещото лице инж. П. К., оспорено от ответника, прието от съда за компетентно изготвено, пълно и обосновано, се установява следното:

Нито един от процесните апартаменти не може да се ползва по предназначение – за жилищни нужди както поради недовършени, така и поради лошо (некачествено) извършени дейности, което налага цялостно изпълнение наново – напр. за **апартамент **** в банята-тоалетна наклоните на подовата настилка са неправилно направени, като не са съобразени с монтажа на душ-ваната, поради което същата трябва да се изпълни наново – в противен случай може да се стигне до авария и да се наводни обекта; в коридора стената е крива, поради което перваза е на отстояние от нея; в кухнята е положен ламинат, а по задание е теракотна настилка; има нефугирани или лошо фугирани фуги; неправилно изпълнени ламинатни настилки, които пружинират поради липса на изградени температурни фуги и т. н.; за **апартамент ***** фаянсовата облицовка е недовършена на 20 см от пода, като не са поставени плочки, респ. не е фугирано, а там където е фугирано, фугите между плочките не са равномерни, което налага пълен демонтаж и ново изпълнение; има множество неизпълнени СМР, като монтиране на смесители за мивка-душ, на тоалетна чиния, шлайфане на мрамор, циклене и лакиране на паркет и т. н.; за **апартамент **** също има

множество неизпълнени СМР, като латексово боядисване, монтиране на интериорни врати, небоядисани радиатори, шпакловане, лепене на тапети, монтаж на ел. контакти и ключове, осветителни тела, респ. има некачествено изпълнени СМР, като тапети и фаянсова облицовка.

Заклучението приема, че стойността на изпълнените качествено СМР съобразно условията на процесния договор е в размер на **22 950.14 лева** с ДДС.

Експертът категорично поддържа, че изготвената КСС по договора изначално осигурява функционалност на ремонта и постигане на целта му за ползване на апартаментите за предвиденото жилищно предназначение. Изпълнителят е извършил допълнителни дейности, които освен че не са предвидени в КСС, но и изобщо не са били необходими, като напр. излишно шпакловане на качествен гладък гипсокартон, върху който е било достатъчно да се нанесе грунд, а след това латекс; 208 кв. м. свалени стари тапети при предвидени по КСС - 39.91 кв. м., при условие, че е можело да се работи върху старите неповредени тапети, така както е заложил съставителя на КСС; полагане на гипсова шпакловка с мрежа по стените, което е напълно излишно, след като стената е от бетон и няма да подаде и т. н. Всички тези допълнителни ненужни работи са надхвърлили предвидените 10 % за непредвидени такива, като заключението е, че и без тях договорът е можел да бъде изпълнен с необходимото качество и достигане на предвидената цел. Тоест тези заложени в договора 10 % са били напълно достатъчни и не е имало нужда да се извършват допълнителни СМР. Вещото лице изчислява стойността на извършените ненужни допълнителни работи по договорни цени, по средни пазарни цени, съответно с и без печалба. Обобщава, че както сред изпълнените СМР, предвидени по договор, така и тези, които са допълнително извършени има лошо (некачествено) изпълнени такива, като стойността, за да бъдат същите отстранени, т. е. изпълнени с нужното качество е в размер на **18 766.62 лева** с ДДС.

Правни изводи:

Предявени са иски по чл. 55, ал. 1, пр. 3 и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

Повдигнатият правен спор по чл. 55, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД възлага в тежест на ищеца да докаже даването на имуществената облага, както и че основанието за даването впоследствие е отпаднало с обратна сила. Доколкото се твърди разваляне на договор поради неизпълнение, ищецът установява и надлежното упражняване на правото, което може да настъпи при виновно неизпълнение на задължението на длъжника и изправност на кредитора, т. е. последният да е изпълнил насрещното си задължение или да е бил готов да го изпълни, а ответникът доказва основанието да задържи имуществената

облага, т. е. наличие на съществуваща договорна връзка и изпълнение на своята престация по нея, които представляват факти, изключващи правото на ищеца да развали едностранно договора и да получи връщане на даденото.

На първо място следва да се посочи, че сключеният между страните договор за възлагане на обществена поръчка № *** г. материализира наличие на облигационна връзка с характеристиките на договор за изработка, подвид строителство. С договора за изработка изпълнителят се задължава на свой риск да изработи нещо, съгласно поръчката на другата страна, а последната - да заплати възнаграждение. Възникващото в тежест на изпълнителя по договор за изработка задължение за "изработване на нещо, съгласно поръчката на другата страна", е да стори това "на свой риск" - чл. 258 от ЗЗД, което понятие доктрината тълкува така, че изпълнителят дължи една завършена работа /трудов резултат/ и може да претендира възнаграждение само ако работата му бъде приета; до предаването и приемането нищо не му се дължи.

Уредбата на договора за изработка поначало допуска признаването на частично изпълнение като основание за възнаграждение, но само ако пълното изпълнение на поръчката е станало невъзможно по причина, за която страните не отговарят – чл. 267, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД. За случаи на едностранно разваляне на договора, при вече започнало и обективизирано частично изпълнение, като основание за плащане на възнаграждение при оспорване от страна на възложителя съдебната практика на ВКС изтъква значението на изричното приемане на изработената част, причината, довела до незавършване на изработката и ползата за възложителя от вече реализираното. Съобразява се дали съответната част от поръчката може са бъде полезна на поръчващия, както и това дали съответната част е била приета от последния, който факт подлежи на доказване, ако е спорен. Право на частично възнаграждение изпълнителят ще има дори когато в следствие договорът е развален поради негово неизпълнение, щом възложителят е приел една част от изработеното и тази част отговаря на условието да му бъде полезна - Решение № 196 от 5.03.2010 г. на ВКС по гр. д. № 747/2009 г., III г. о.

Разпоредбата на чл. 87 от ЗЗД урежда общите правила за разваляне на двустранните договори. Съгласно тях двустранният договор се разваля поради неизпълнение по причина, за която длъжникът отговаря с едностранно изявление от кредитора. Изявлението трябва да съдържа подходящ срок за изпълнение, независимо от това дали падежът вече е настъпил, или настъпва по силата на изявлението. Ако посоченият срок е подходящ, ефектът на развалянето настъпва ако длъжникът не изпълни до изтичането му, а ако изявлението не съдържа срок или срокът е недостатъчен, ефектът на

развалянето настъпва, ако длъжникът не изпълни до изтичането на обективно подходящия с оглед на обстоятелствата срок. Тези правила са приложими, когато в особената част на ЗЗД не са уредени особени правила за различните договори и когато страните не са уговорили друг начин за развалянето. Законодателят урежда особени правила за развалянето на някои договори. Такъв е договорът за изработка, който съгласно чл. 262, ал. 2 от ЗЗД може да бъде развален без предизвестие от поръчващия, ако стане ясно, че изпълнителят няма да може да изпълни работата в срок, или по уговорения, или по надлежен начин.

В случая процедурата по разваляне на процесния договор е изрично регламентирана от страните в чл. 23, ал. 1 от същия, препокриваща изцяло диспозитивното правило на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД, предвиждащо, че развалянето е допустимо, ако длъжникът не изпълни задължението си след предоставения от изправната страна срок, поради което избраното от страните е с приоритет пред специалното правило на чл. 262, ал. 2 от ЗЗД. Когато договорът е сключен в писмена форма, както е в настоящия случай, предупреждението трябва да се направи също в писмена форма. Разваляне не се допуска, когато неизпълнената част от задължението е незначителна с оглед интереса на изправната страна – чл. 87, ал. 4 от ЗЗД. В чл. 23, ал. 2 страните са посочили какво разбират под съществено неизпълнение, но и там заявеното „съществено отклонение от техническата спецификация и техническото предложение“ не е конкретно дефинирано.

Безспорно е, че ищецът е дал, а ответникът получил имуществена облага, явяваща се пълната цена по договора в размер на 85 174.32 лева.

По отношение на констатираната от изпълнителя необходимост от извършване на допълнителни СМР, непредвидени по договор (КСС), съдът счита следното:

Съдебната практика приема, че когато договорът е сключен по реда на ЗОП, изменението му не може да нарушава параметрите на обществената поръчка - условията при които е открита, проведена и обявена за приключила с одобряването на кандидата за изпълнението [и](#). Изменението в съществени параметри на поръчката в хода на процедурата по ЗОП е недопустимо, а промяната им след сключването на договора, може да бъде разглеждано като заобикаляне на този закон. В хода на изпълнението на договора може да се установи необходимостта от извършване на допълнителни видове работи с оглед качество, срокове и пр., но в този случай не би се касаело за изменение на постигнатото съгласие, а за дейности с обслужващо предназначение. Съдържанието на договора се определя преди всичко от вече извършените волеизявления на страните по време на процедурата по възлагане, а документацията за участие в процедурата за възлагане на обществена

поръчка (включваща при строителство инвестиционния проект и техническите спецификации) е задължително приложение към решението за откриване на процедурата. Поради това изменението не само на сключения договор, но и изменението на инвестиционния проект, за чието изпълнение е сключен договорът, също съставлява изменение на параметрите на поръчката и когато е извършено по инициатива на страните, без да е наложено от обективни пречки за изпълнението на проекта, следва да се разглежда като недопустимо заобикаляне на ЗОП.

В конкретния случай не се налага изследване на първоначалното съдържание на техническата спецификация и доколко последвалите предложени изменения са били наложени от неточности в нея, без отстраняването на които не би могло да се осъществи правилно изпълнение на възложените с договора СМР или след сключването на договора е било извършено недопустимо отклонение от параметрите на обществената поръчка чрез изменение на проекта, тъй като, като краен резултат, изработеното от изпълнителя (включващо както предвиденото по договор, така и това, което го надхвърля) е негодно да бъде ползвано по предназначение за жилищни нужди.

Този извод се налага както от приетото по делото заключение по СТЕ на в. л. П. К., така и от събраните по делото гласни доказателства.

Свидетелите на ответника (К Г и И. Й.) аргументират нуждата от преработване на изначалната КСС с цел качествено изпълнение на поръчката, но и двамата нямат нужните експертни знания, за да направят този извод. Св. Г независимо, че се „занимава“ с документацията на търговското дружество, като приема, че предварителен оглед на място на обектите не е следвало да бъде извършван, тъй като „обществената поръчка не го налагала“, показва непознаване на договора и техническата спецификация към него, изискващи преди началото на СМР - предмет на поръчката да бъде извършен оглед с описване на състоянието на обектите и съставяне на изричен констативен протокол за това. Св. Й. сам признава, че няма необходимото образование, въпреки че като мениджър – проекти е „осъществявал“ контрол върху работата, но дори не знае имената на лицето, до което се е допитвал за „по-сложни“ въпроси. И обратно – показанията на свидетеля на ищеца инж. Б Т подкрепят напълно изводите на вещото лице К., че недостатъците на работата са отстраними, но това налага демонтаж на почти всичко и започване отначало, т. е. негодност на изработеното, с изключение на изрично посоченото като качествено изпълнено.

Следователно, въпросът как точно се е стигнало до евентуалното възлагане, респ. изпълнение на допълнителните работи, е ирелевантен за предмета на делото, след като крайният трудов резултат не е годен да бъде

ползван по предназначение. Установи се, че изготвената към договора КСС е била напълно достатъчна и съобразена с желания трудов резултат, като не е имало необходимост от извършване на каквито и да е други допълнителни дейности.

Следва да се отчете, че отговорността на изпълнителя и правата на възложителя са обусловени от характера на недостатъците и отражението им върху годността на изработеното. Съобразно разпоредбата на чл. 265, ал. 2 от ЗЗД възложителят има право да развали договора за изработка с едностранно волеизявление само когато недостатъците са толкова съществени, че правят изработеното негодно за обикновеното или предвиденото в договора предназначение. В този случай е налице пълно неизпълнение. За да се приеме, че недостатъците са съществени, е необходимо да се извърши преценка не само дали правят изработеното негодно за договорното или обикновеното му предназначение, но и дали същите са неотстраними, дали създават сериозни затруднения или отстраняването им е технически невъзможно или икономически нецелесъобразно – в този смисъл Решение № 157 от 8.11.2010 г. на ВКС по т. д. № 1135/2009 г., II т. о.

На тази основа, съдът приема, че установените недостатъци следва да се квалифицират като **съществени**, тъй като въпреки принципната възможност за отстраняването им, сумата, която е необходима за това възлиза на **18 766.62 лева** с ДДС, което съставлява **22.03 %** от стойността на договора, като по аргумент от това, че когато неизпълнените работи съответстват на 20 % или повече от стойността на договора, интересът на кредитора е засегнат съществено и не следва да се прилага правилото на чл. 87, ал. 4 от ЗЗД – така Решение № 318 от 27.06.2012 г. на ВКС по гр. д. **3/2012 г., IV г. о.

По делото се доказва, че ищецът е отправил едностранно условно писмено предупреждение до ответника, получено от последния на 27.06.2022 г., заявявайки му, че ако не предаде работата в 7-дневен срок от поканата, ще счита договора за развален. Съдът приема, че предоставения срок е подходящ както с оглед факта, че към него момент крайният срок за изпълнение на договора е изтекъл три месеца по-рано – на 23.03.2022 г., така и при съпоставяне на този срок с общо заявления от изпълнителя за цялостно приключване на работата такъв от 30 календарни дни – чл. 2, ал. 1 от договора.

Като обобщение, настоящият състав приема, че отстраняването на недостатъците се явява икономически нецелесъобразно с оглед интереса на възложителя и обосновават надлежно упражняване на правото му да развали договора, което същият е сторил с едностранното предизвестие, получено от изпълнителя на 27.06.2022 г., респ. с изтичането на указания 7-дневен срок, договорът е развален, т. е. считано от **05.07.2022 г.**

Както се изложи по-горе, съдебната практика приема, че дори при едностранно разваляне на договора за изработка, при започнало и обективизирано частично изпълнение, изпълнителят има право на частично възнаграждение, след като възложителят изрично е приел изпълнената част, приемайки че същата може да му бъде полезна. Независимо, че доказателствата по делото сочат, че качествено изпълнената по договор работа е до размер на 22 950.14 лева с ДДС, респ. искът за връщане на даденото на отпаднало основание би бил основателен за сумата от 62 224.18 лева (85 174.32 лв. – 22 950.14 лв. = 62 224.18 лв.), с оглед диспозитивното начало – чл. 6 от ГПК и отчитане на доказателствената сила на признатия неизгоден за ищеца факт, че приема за надлежно изпълнена работата на изпълнителя до размер на сумата от 25 604.39 лева, всичко това обуславя извод за основателност на иска за главница до претендирания размер от **59 569.93 лева с ДДС**.

По възражението за прихващане:

С оглед приетите по делото писмени доказателства - протоколи извлечения от заседания на ВСС от 19.11.2020 г. и 16.09.2021 г., договори за управление на недвижими имоти – частна държавна собственост, актове за частна държавна собственост и заповеди на областния управител на област С., следва като извод, че процесните имоти са частна държавна собственост, предоставени за безвъзмездно управление на ВСС. Като такива, възникналите спорове във връзка с воденето на чужда работа без пълномощие, респ. неоснователно обогатяване следва да бъдат насочени срещу държавата, чрез министъра на финансите, доколкото се касае за облигационни отношения по повод на имоти - частна държавна собственост, а не срещу отделни нейни органи, предизвикали спора – в този смисъл Решение № 124 от 11.05.2021 г. на ВКС по т. д. № 630/2019 г., II т. о. Ето защо, пасивно материалноправно легитимирана страна по възраженията на ответника се явява държавата, а не ВСС или ищецът В..

Възражението е неоснователно.

Съдът не се произнася по неоснователното възражение за прихващане в диспозитива на решението, зачитайки неговата характеристика на защитно средство срещу предявения иск – т. 2 от ТР № 2/2020 г. на ОСГК на ВКС.

По акцесорния иск по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД:

При третия фактически състав на чл. 55, ал. 1 от ЗЗД основанието е налице към момента на извършване на престацията, поради което тя не може да се иска обратно, докато то съществува. Затова вземането става изискуемо от деня, в който отпада основанието. При обезщетение за неоснователно обогатяване, тъй като облигационното правоотношение е с извъндоговорен

характер, то не възниква в резултат на съгласуване на волите на правните субекти и не е мислимо страните да са определили предварително срок за изпълнение. Такъв няма определен и в закона. При неизпълнение на парични задължения, законът свързва забавата на длъжника с правилото, че е необходима покана на кредитора, когато няма уговорен срок за изпълнение. Изключението е изрично предвидено в чл. 84, ал. 3 от ЗЗД – само при задължения от непозволено увреждане, когато длъжникът се смята в забава и без покана. Поради това, съдът приема, че за да изпадне ответникът в забава е необходимо отправяне на покана за плащане съгласно чл. 84, ал. 2 от ЗЗД. Всяко безсрочно задължение е изискуемо веднага, но не всяко изискуемо задължение е със забавено изпълнение. Когато кредиторът е дал в поканата допълнителен срок за изпълнение, забавата ще настъпи с изтичането на този срок.

В случая ответникът изпада в забава за връщане на сумата от 59 569.93 лева с изтичането на определения от ищеца в поканата 2-дневен срок за изпълнение, считано от получаването и на 21.07.2022 г., т. е. считано от 24.07.2022 г., изчислен по правилото на чл. 72, ал. 1, изр. 3 от ЗЗД, като отново с оглед диспозитивното начало, акцесорният иск за мораторна лихва следва да бъде уважен съобразно претенцията на ищеца за периода от 25.07.2022 г. до датата на исковата молба – 23.08.2022 г. или за сумата от **496.42 лева** (изчислена с онлайн-калкулатор), на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

По разноските:

Ищецът е направил искане, позовавайки се на чл. 78, ал. 8 от ГПК, според който в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт, както е в случая. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. В тази връзка ищецът претендира сумата от 600 лева на посоченото основание, от която: 60 лева по чл. 13, т. 2 от Наредбата за заплащането на правната помощ, а именно за подготовка на документи за завеждане на дело и 540 лева за процесуално представителство по чл. 25, ал. 2 от с. н.

Настоящият състав счита, че според разпоредбата на чл. 25, ал. 1 и 2 от наредбата за правната помощ, за защита по дела с материален интерес над 10 000 лева (каквото е настоящото) възнаграждението може да бъде увеличено с до 50 на сто от максимално предвидения размер по ал. 1, предвиждащ възнаграждение за юрисконсулта/служителя с юридическо образование от 100 до 360 лева. Посочената защита по дело имплицитно включва подготовка на документи за завеждане на същото, изготвяне на искова молба и внасянето

и в канцеларията на съда, без което той не би бил надлежно сезиран със съответния спор. На това основание, чл. 13, т. 2 от наредбата е неприложим, доколкото посочените в същия действия се обхващат (включват) от действията по чл. 25, ал. 1 и 2. Ето защо, съдът определя едно възнаграждение за юрисконсулта на ищеца в размер на 450 лева.

Съгласно т. 5 от ТР № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС, отговорността за разноси при обезпечаване на иска се реализира при постановяване на решение, с което се разглежда спора по същество и съобразно неговия изход, тъй като привременно осъществяването на мярка е постановена с оглед този изход и в защита на правните последици от решението. С оглед уважаването на иска на ищеца, който е бил обезпечен в производството по чл. 390 от ГПК, направените в същото разноси от 40 лева следва да бъдат присъдени с решението по настоящия спор.

Обобщено, в тежест на ответника следва да се възложат направени от ищеца разходи в размер на общо **3 434.17 лева**, от които: 450 лв. – юрск. възнаграждение, 2 432.80 лв. – държ. такса, 511.37 лв. – депозити и 40 лв. – разходи в обезпечителното производство.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „М. Б.“ ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. П., ул. „Х. С.“ № *, да заплати на В., Булстат ****, с адрес: гр. С., бул. „А. С.“ № *, сумата от **59 569.93 лева** (петдесет и девет хиляди петстотин шейсет и девет лева и 93 стотинки), платена цена на отпаднало основание - развален договор за възлагане на обществена поръчка № *** г., на основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД, ведно със законната лихва от датата на исковата молба - 23.08.2022 г. до окончателното плащане, както и мораторна лихва в размер на **496.42 лева** (четиристотин деветдесет и шест лева и 42 стотинки) за периода от 25.07.2022 г. до датата на исковата молба, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

ОСЪЖДА „М. Б.“ ООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. П., ул. „Х. С.“ № *, да заплати на В., Булстат ****, с адрес: гр. С., бул. „А. С.“ № *, сумата от **3 434.17 лева** (три хиляди четиристотин трийсет и четири лева и 17 ст.), представляваща разноси за производството, от които: 450 лева – юрисконсултско възнаграждение, 2 432.80 лева – държавна такса, 511.37 лева – депозити за вещи лица и 40 лева – разходи в обезпечителното производство по гр. д. № *** г. на СГС.

Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____